

D E C I Z I E

10 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

judecătorii: Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului – întreprinderea individuală „Popa Ion”, în pricina la cererea de chemare în judecată a lichidatorului întreprinderea individuală „Popa Ion” în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului împotriva societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” cu privire la încasarea datoriei restante, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Judecătorului Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2014, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată a lichidatorului întreprinderea individuală „Popa Ion” în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului ca depusă cu încălcarea competenței,

c o n s t a t ă

La 08 septembrie 2014, în cadrul procesului de insolvabilitate, lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” a depus în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” cu privire la încasarea datoriei restante, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată (f.d.2-5).

În motivarea cererii de chemare în judecată lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” a indicat că prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2013 a fost intentată procedura simplificată a falimentului față de societatea cu răspundere limitată „Faverol” fiind numit în funcția de lichidator al societății debitoare.

În rezultatul restabilirii evidenței contabile și inventarierii masei debitoare a societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului a constatat că în luna decembrie anul 2008 între aceasta și societatea cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” au fost stabilite relații contractuale din care ultima a acumulat față de reclamantă datorie în sumă de 50000 lei în rezultatul neachitării livrărilor efectuate confirmate prin factura fiscală SX6167708 din 02 decembrie 2008 și care se reflectă în actul de verificare.

Menționează că potrivit listei de inventariere a creanțelor și datoriilor din 01 aprilie 2014 datoria societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” în mărime de

50000 lei este inclusă în masa debitoare a societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului.

La 02 aprilie 2014 a înaintat societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” somația prin care i-a adus la cunoștință despre înființarea poprii solicitînd achitarea datoriei în termen de 5 zile.

A mai indicat că societatea cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” a recunoscut datoria față de societatea cu răspundere limitată „Faverol”, dar a refuzat executarea obligației invocînd expirarea termenului de prescripție extinctivă.

Consideră competentă în soluționarea litigiului în cauză instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău pe a cărei rol se află în examinare dosarul de insolvabilitate a reclamantei societatea cu răspundere limitată „Faverol”.

Cere lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” încasarea de la societatea cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” în beneficiul societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului datoria restantă în sumă de 50000 lei, dobînda de întîrziere și cheltuielile de judecată.

Judecătorul Curții de Apel Chișinău prin încheierea din 10 octombrie 2014 a restituit cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului împotriva societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” cu privire la încasarea datoriei restante, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată, ca depusă cu încălcarea competenței teritoriale explicînd că poate înainta acțiunea la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 17-18).

La 11 noiembrie 2014 lichidatorul societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului – întreprinderea individuală „Popa Ion” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2014, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituire pricinii la rejudecare în instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” a indicat că Curtea de Apel Chișinău a interpretat eronat legislația în vigoare.

În susținerea poziției a invocat că acțiunea nominalizată a fost depusă la instanța de insolvabilitate conform art. 5 alin. (2) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Invocă că datoria creditoare a societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” în sumă de 50000 lei este inclusă în masa debitoare a societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiînd materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care necesită să fie admis cu casarea încheierii Judecătorului Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2014 și restituirea pricinii la rejudecare în aceeași instanță din următoarele motive.

Conform art. 1 alin. (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La 31 octombrie 2014 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lichidatorului întreprinderea individuală „Popa Ion” copia încheierii din 10 octombrie 2014, care a fost recepționată de acesta la 04 noiembrie 2014 (f.d. 19, 20).

Așadar, recursul declarat la 11 noiembrie 2014 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2013 a fost intentată procedura simplificată a falimentului față de societatea cu răspundere limitată „Faverol” fiind numit în funcția de lichidator al societății debitoare întreprinderea individuală „Popa Ion” (f.d. 6, 8-9).

În actul de verificare a decontărilor reciproce întocmit de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului s-a indicat că societatea cu răspundere limitată „Constrovit-Com” la situația din 02 aprilie 2014 datorează primei suma de 50000 lei conform facturii fiscale SX 6167708 din 02 decembrie 2008 (f.d. 10).

Comisia de inventariere în lista din 01 aprilie 2014 a inclus în masa debitoare a societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului datoria societății cu răspundere limitată „Constrovit-Com” în mărime de 50000 lei (f.d.15).

La 02 aprilie 2014 lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” a adresat somație societății cu răspundere limitată „Constrovit-Com”, prin care i-a adus la cunoștință despre înființarea popririi solicitând achitarea datoriei în sumă de 50000 lei în termen de 5 zile (f.d. 7, 11).

Societatea cu răspundere limitată „Constrovit-Com” a recepționat somația nominalizată la 07 aprilie 2014 (f.d. 12).

La 08 septembrie 2014, în cadrul procesului de insolvență, lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” a depus în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Constrovit-Com” cu privire la încasarea datoriei restante, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată (f.d.2-5).

Judecătorul Curții de Apel Chișinău prin încheierea din 10 octombrie 2014 a restituit cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului împotriva societății cu răspundere limitată „Constrovit-Com” cu privire la încasarea datoriei restante, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, ca depusă cu încălcarea competenței teritoriale explicând că poate înainta acțiunea la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 17-18).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept material și procedural.

Judecătorul Curții de Apel Chișinău a restituit acțiunea invocând că pricina urmează a fi judecată de instanța de drept comun și nu de instanța de insolabilitate.

În încheierea contestată cu recurs la pct. 7 instanța de judecată a conchis că în speță suma pretinsă de reclamant în mărime de 50000 lei este o datorie care poate fi încasată de instanță ori nu, că datoria poate fi încasată din sumele aflate în proprietate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, dar nu din sumele care vor fi dobândite sau recuperate.

Concluziile Curții de Apel Chișinău expuse în pct. 7 nu sunt consecvente și au un caracter contradictoriu.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești judecă toate pricinile civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime încălcate sau contestate, pricini pentru care legea nu prevede competența altor organe.

În conformitate cu art. 33¹ Codul de procedură civilă, Judecătoriile examinează și soluționează în fond toate pricinile civile, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 5 alin. (2) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Conform art. 2 Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, masă debitoare – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită;

În cererea de chemare în judecată depusă lichidatorul întreprinderea individuală „Popa Ion” invocă existența datoriei în sumă de 50000 lei a societății cu răspundere limitată „Constrovit-Com” față de societatea cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului.

Pentru aplicarea în practică judiciară a Legii insolabilității Plenul Curții Supreme de Justiție a aprobat Hotărîrea nr. 2 din 24 martie 2014, care în pct. 2.6 a explicat că toate litigiile ce țin de masa debitoare, ce se referă la un singur proces de insolabilitate se vor judeca de același complet (judecător) al instanței de insolabilitate care are în procedură dosarul de insolabilitate respectiv.

Aceste litigii vor avea un număr comun de înregistrare cu procesul de insolabilitate, însă se va specifica și un indice pentru a putea reliefa numărul dosarelor, care, totodată, se vor reflecta și în sarcina ce-i revine judecătorului.

Fiecare cerere (litigiu ce ține de masa debitoare) se va judeca în mod separat în procedură contencioasă, cu adoptarea hotărîrilor, iar după ce hotărîrile vor deveni irevocabile, copiile de pe ele se vor anexa la dosarul de insolabilitate, dosarul respectiv fiind păstrat în arhiva instanței.

Punctul 2.1 alin. (5) Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 24 martie 2014 explică că proprietatea deținută de debitor în comun cu terții este raportată cu titlu provizoriu la masa debitoare, indiferent de acordurile încheiate între ei. În caz de litigiu între coproprietarii bunului inclus în masa debitoare, partajarea se face într-un proces separat de către instanța de insolvență pe al cărui rol se află cauza.

Așadar, la rejudecare pricinii instanța de insolvență va verifica dacă suma de 50000 lei invocată ca datorie a societății cu răspundere limitată "Constrovit-Com" ține de masa debitoare a societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului și instanța competentă să examineze litigiul respectiv.

Este eronată referirea Curții de Apel Chișinău în încheierea contestată cu recurs că în cazul examinării cauzei în fond de instanța de insolvență pârâtului i se va încălca dreptul la o cale de atac cum ar fi apelul.

În conformitate cu art. 355 Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se depune la curtea de apel de drept comun competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi.

În conformitate cu art. 357 Codul de procedură civilă, hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, pînă a rămîne definitive, în instanță de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale pricinii, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea pricinii în primă instanță.

În conformitate cu art. 358 alin. (4) Codul de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanță de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

Hotărârile pronunțate în primă instanță de Judecătoria Comercială de Circumscripție pot fi atacate cu apel la Curtea de Apel Chișinău.

Nu pot fi atacate cu apel hotărârile pronunțate în primă instanță de către curțile de apel.

Hotărârile pronunțate în primă instanță după reexaminarea pricinii pot fi atacate cu apel după reguli generale.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cît și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Așadar, legiuitorul a prevăzut expres că hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență au o singură cale de atac – recursul.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului operează cu noțiunea de recurs intern efectiv, astfel că ține de marja aprecierii fiecărui stat să instituie căile de atac și numărul acestor căi (cerere prealabilă, apel, recurs).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că Curtea de Apel Chișinău interpretînd și aplicînd eronat normele de drept material și procedural a restituit cererea de chemare în judecată a lichidatorului întreprinderea individuală „Popa Ion” în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa încheierea Judecătoria Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2014 și de a restitui pricina la rejudecare în aceeași instanță.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului – întreprinderea individuală „Popa Ion”.

Se casează încheierea Judecătorului Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2014, în pricina la cererea de chemare în judecată a lichidatorului întreprinderea individuală „Popa Ion” în interesele societății cu răspundere limitată „Faverol” în procedura simplificată a falimentului împotriva societății cu răspundere limitată ”Constrovit-Com” cu privire la încasarea datoriei restante, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii în aceeași instanță.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan